

M. N. KOKOVIIHIN

NEUVOSTOJEN VALLAN PUOLESTA!

Syksyllä 1917 olin Lounaisrintamalla — Erikoisarmeijan Toimeenpanevan komitean jäsen ja rintaman vallankumouskomitean varapuheenjohtaja. Rintaman puoluekonferenssissa minut valittiin Perustavan kokouksen jäseneksi listan № 4 — bolševikkien listan mukaan.

Tammikuun 5 (18) päivänä 1918 muutama tunti ennen Perustavan kokouksen avaamista me, bolševistisen ryhmän jäsenet, kokoontuimme erääseen huoneeseen Taurian palatsissa. Joukossamme siellä oli myös Vladimir Iljitš Lenin. Hän oli erittäin reippaalla mielellä, — ehkä juuri siksi, että aavisti syntyvän kiiwaan yhteenoton Perustavan kokouksen vastavallankumouksellisen enemmistön kanssa, joka oli muodostunut ennen lokakuun 25 päivää 1917 toimitetuissa vaaleissa, kun ei ollut mahdollisuutta kansan tahdon oikealle ilmaisulle.

Samaan aikaan pidettiin myös bolševistisen ryhmän ensimmäinen neuvottelu, joka kesti noin 20—30 minuuttia. Siinä käsiteltiin ja ratkaistiin järjestelykysymyksiä.

Kello 4 päivällä avattiin Perustavan kokouksen ensimmäinen — ja viimeinen — istunto. Ilmapiiri sähköistyi heti äärimilleen — Perustavan kokouksen vallankumouksellisen ja vastavallankumouksellisen osan välinen taistelu oli erittäin kiihkeää, tavattoman kiivasta.

Kaikki aikoi siitä hetkestä, kun bolševistisen ryhmän edustaja J. M. Sverdlov syrjäytti puheenjohtajan paikalta oikeistoeserrä Svetsovin, julisti Perustavan kokouksen avatuksi, ensin luki ja sitten Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean nimessä ehdotti hyväksyttäväksi Julistuksen työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksista:

„Venäjä julistetaan työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen tasavallaksi. Kaikki valta keskuksessa ja paikkakunnilla kuuluu näille Neuvostoille...”

Lokakuun päivinä tappion kärsineet oikeisto-eserrät ja menševikit päättivät nyt kohentaa asioitaan Perustavassa kokouksessa. Heillä oli määrällisesti äänten enemmistö ja he torjuivat bolševikkien ehdottaman julistuksen ja esittivät tunnuksen: „Valta kuuluu Perustavalle kokoukselle!” Niin ollen heti törmäsi yhteen kaksi toisensa poissulkevaa ehdotusta: tuleeko Venäjstä porvarillinen tasavalta Perustavine kokouksineen vaiko Neuvostojen kansantasavalta, joka asettaa tehtäväkseen sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen?

Kun Perustavan kokouksen oikeistolainen enemmistö hylkäsi ehdotuksen käsitellä ja hyväksyä Julistus työtätekevän ja riistetyin kansan oikeuksista, niin bolševikit vaativat ilmoittamaan väliajan. Ja heti alkoivat ryhmien neuvottelut. Bolševistisen ryhmän neuvottelussa puhui V. I. Lenin. Hän puhui enintään 10 minuuttia, mutta eihän Leninin puheiden merkitystä ja voimaa suinkaan määrännyt niiden pituus!

Erittäin tärkeätä Vladimir Iljitšin puhetta ei silloin valitettavasti pikakirjoitettu eikä merkitty pöytäkirjaan. Olen muistellut aina uudelleen niitä mieleenpainuneita päiviä ja kirjoittanut jo monia vuosia sitten itselleni muistiin kyseisen puheen, en tietenkään sanasta sanaan, vaan yleispiirtein. Olen kirjoittanut paperille V. I. Leninin tämän puheen peruskohdat.

Puhe on säilynyt mielessäni seuraavansisältöisenä:

— Toverit, ei ole mitään odottamatonta siinä, että Perustavan kokouksen vastavallankumouksellinen enemmistö hylkäsi Työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean julistuksen, johon on kirjoitettu työtätekevien tärkeimmät saavutukset. Olisi erheellistä luulla, että tuo enemmistö tekisi myönnytyksiä valtaa koskevassa kysymyksessä. Tämänpäiväinen taistelu on uusi todistus siitä. Enemmistö ei myöskään suostu hyväksymään sitä, että Neuvostovalta on kajonnut riistäjien yksityisomistukseen, julistanut maan koko kansan yhteiseksi omaisuudeksi ja luovuttanut sen ilman lunastusmaksua työtätekeville, kansallistanut pankit, pystyttänyt työväenvalvonnan tuotannossa ensimmäisenä askeleena tehtaiden, kulkulaitoksen jne. kansallistamista kohti. Käydään neuvotteluja rauhan solmimisesta Saksan kanssa. Porvaristo, eserrät ja menševikit eivät luovu mistään keinoista taistelussa Neuvostovaltaa vastaan, ennen kuin kärsivät täydellisen tappion. On katsottava asioita suoraan ja tehtävä oikeita johtopäätöksiä. Nyt on kysymys asetettu näin: joko Neuvostovalta tai Perustavan kokouksen valta. Perustavan kokouksen oikeistolainen enemmistö ei tule hyväksymään mitään meidän vakuutuksiamme eikä todistelujamme. Lisäksi kansainvälinen pääoma kannustaa sitä voimistamaan aseellista taistelua Neuvostovaltaa vastaan ja varustaa sitä rahalla ja aseilla.

Edelleen Lenin sanoi, että nyt kokoontuneen Perustavan kokouksen voimasuhde oli muodostunut jo ennen sosialistisen vallankumouksen voittoa Venäjällä. Ottakaamme sellaiset ilmeiset ja kumoamattomat tosiasiat: Perustavan kokouksen vaalien jälkeen maassa on tapahtunut suunnattoman suuria muutoksia — työläisten, talonpoikien ja sotilaiden valtava enemmistö kannattaa Neuvostojen valtaa. Muodostunut kriisi on ratkaistava vallankumouksellista tietä, nopeilla ja päättäväsillä toimenpiteillä. Perustava kokous on hajoitettava, ja se on tehtävä jo tänään. Jos me sallimme sen olemassaolon vielä päiväksi tai kahdeksi, on se samaa kuin kuolema. Työläisten, talonpoikien ja sotilaiden valtava enemmistö käsittää ja hyväksyy Perustavan kokouksen hajoittamisen välttämättömyyden. He ovat jo saaneet tuntea Neuvostojen II edustajakokouksen ja Kansankomissaarien Neuvoston hyväksymien asetusten tosiperäisen hyödyn ja tulevat niitä suojaamaan. Perustavan kokouksen vastavallankumouksellinen enemmistö tahtoo näiden asetusten vastapainoksi hyväksyä jo tänään näistä kysymyksistä toiset lait, jotka eivät vastaa työläisten ja talonpoikien etuja. Me emme saa sallia varomatonta askelta, joka aiheuttaisi hämminkiä työväenluokan ajatuksissa. Puolueen Keskuskomitea kehottaa ryhmää tekemään päätöksen Perustavan kokouksen hajoittamisesta.

Bolševikkien puolueen Keskuskomitean ehdotus, jonka V. I. Lenin niin vakuuttavasti perusteli, hyväksyttiin.

Neuvoteluaan bolševistisen Keskuskomitean muiden jäsenten kanssa Vladimir Iljitš päätti sopia vasemmistoeserrien ryhmän kanssa siitä, että sekin poistuisi Perustavasta kokouksesta. Sitä varten Lenin lähti viereiseen huoneeseen, missä oli vasemmistoeserrien ryhmä ja Keskuskomitea. Palattuaan muutaman minuutin kuluttua takaisin hän virkkoi hymyillen:

— Taipuvat vähäsen, taipuvat...

Meidän huoneessamme Vladimir Iljitš kirjoitti julistuksen bolševistisen ryhmän eroamisesta Perustavasta kokouksesta.

Mitä seurasi edelleen? Menševikit ja oikeistoeserrät (vasemmistoeserrät poistuiivat myös kohta istunnosta) „kiirehtivät” niin kovasti hyväksymään Perustavan kokouksen lait maasta ja rauhasta, etteivät edes keskustelleet niistä, vaan tekivät vain yleisluontoisia ja täysin merkityksettömiä päätöksiä kyseisten lakien jättämisestä valiokuntiin... „esitysten laatimiseksi”.

Mutta Taurian palatsin ulkopuolella Perustavan kokouksen enemmistö järjesti toisenlaistakin työtä. Samana yönä kuulin kun punakaartilaiden patrulliosastojen komentaja selosti Vladimir Iljitšille, että menševikit ja eserrät olivat päivällä järjestäneet kaikenlaisten epäilyttävien henkilöiden aseistetun mielenosoituksen. Mielenosoittajat olivat yrittäneet päästä Smolnaan ja

Taurian palatsiin, vallata ne voiman avulla ja provosoida kapinan Neuvostovaltaa vastaan.

...Tammikuun 6 (19) päivänä 1918 Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea hyväksyi Vladimir Iljitš Leninin selostuksen johdosta asetuksen Perustavan kokouksen hajoittamisesta. Se tehtiin koko työtätekevän kansan etujen hyväksi, sillä työtätekevät olivat yksimielisesti ja lämpimästi tervehtineet ja hyväksyneet kansan oman Neuvostovallan.

